health

සරම්ප, කම්මුල්ගාය, රුගෙල්ලා සහ පැපොල (වැටිසෙල්ලා)

පුතිශක්තිකරණ තොරතුරු

වයස මාස 18 ළමුන් සඳහා සරම්ප, කම්මුල්ගාය, රුබෙල්ලා සහ පැපොල (වැරිසෙල්ලා) රෝග වලින් ආරක්ෂාව පිණිස ජාතික පුතිශක්තිකරණ වැඩසටහන මගින් MMRV සංයෝග එන්නත නොමිලේ ලබා දෙනු ලැබේ.

සරම්ප

සරම්ප යනු උණ, නාසයෙන් සොටු ගැලීම, කැස්ස සහ වේදනා සහිත ඇස් රතුවීම සහ ඉන්පසු පලු මතුකරන තදින් බොවෙන බරපතල වයිරස රෝගයකි.

සරම්ප බෝවුන ළමුන් 15 දෙනෙකුගෙන් එක ළමයෙකුට පමන නියුමෝනියාව මතු වන අතර, 1000කට එක් ළමයෙකුට මොළයේ පුදාහය (නිධිකර්පරදාහය encephalitis) වර්ධනය වේ. සරම්ප මොළයේ පුදාහය ඇතිවන 10 දෙනෙකුගෙන් එක් ළමයෙක් මරනයට පත්වන අතර බොහෝ දෙනෙකුට මොළයේ ස්ථිර හානි ඇතිවේ.

සරම්ප අසාදනය ඇතිවී වසර ගණානාවකට පසුව SSPE (subacute sclerosing panencephalitis) නමින් හදුන්වන විරල තත්වයක් වර්ධනය වීමට පුලුවන, SSPE හේතුවෙන් මොළය ශී්ෂයෙන් විනාශ වන අතර එය සැමව්ටම මාරාන්තිකය.

සරම්ප අසාදිත කෙනකු තමන්ට අසනීපයක් ඇතැයි තේරුම්ගැනීමට කලින් එම පුද්ගලයාගේ කැස්ස සහ කිවිසුම් මගින් මේ රෝගය තවත් කෙනෙකුට බෝවීමට පුලවන.

කම්මුල්ගාය

කම්මුල්ගාය හේතුවෙන් උණ, හිසරදය, සහ බෙට ගුන්වී පුදාහය ඇතිවේ. ළමුන් 5000කින් එක් ළමයකුට මොළයේ පුදාහය වර්ධනය වන නමුත් ස්වීර අතුරු එල ඇතිවීම වීරලය. කම්මුල්ගාය වැළඳුන නවයොවුන් හෝ වැඩිහිටි පිරිමින් පස් දෙනෙකුගෙන් එක්කෙනෙකුට පමන වෘෂණ කෝෂවල වේදනාකරී පුදාහය සහ ඉදිමුම වර්ධනය වේ. ඇතැම්වට කම්මුල්ගාය නිසා වදවව සහ ස්වීර බිහිරි බව හේතුවේ.

කම්මුල්ගාය අසාදිත කෙනකු තමන්ට අසනීපයක් ඇතැයි පේරුම්ගැනීමට කලින් එම පුද්ගලයාගේ කැස්ස සහ කිව්සුම් මගින් මෙම රෝගය තවත් කෙනෙකුට බෝවීමට පුලුවන.

රුගෙල්ලා

රුවෙල්ලා හේතුවෙන් ගුන්වී ඉදිලුම, හන්දිපත් වේදනාව සහ මුහුනේ සහ වෙල්ලේ මතුවී දින දෙකක් සිට තුනක් තෙක් පවතින පල හටගනී. පුද්ගලයන් 3000කින් එක් කෙනෙක් තුල පට්ටිකා ගණනය පහත වැටීම නිසාවෙන් ලේ ගැලීම සහ තැළීම් හටගනී. පුද්ගලයන් 6000කින් එක් කෙනෙක් හට මොළයේ පුදාහය හටගනී.

රුවෙල්ලා ඉතාමත් අනතුරුදායක වන්නේ කාන්තාවකට ගරහණී භාවයේ පළමු සති 20 තුල එය වැළඳුන විටය. මෙව්ට අළුත උපන් ළදරුවා තුල බරපතල අසාමානනතා ඇතිවිය හැක. බිහිරිබව, අන්ධබව, හදවතේ දෝෂ සහ බුද්ධිමය දූබලතා ඇතිවිය හැක.

රුබෙල්ලා අසාදිත කෙනකු තමන්ට අසනීපයක් ඇතැයි තේරුම්ගැනීමට කලින් එම පුද්ගලයාගේ කැස්ස සහ කිව්සුම් මගින් තවත් කෙනෙකුට මේ රෝගය බෝවීමට පුලවන.

රුගෙල්ලා තදින් බොවෙන රෝගයක් බැවින් ගැබිනි මව්වරුන් සහ ළදරුවන් මෙයින් ආරක්ෂාකර ගැනීමේ හොදම මාර්ගය කාන්තාවන් ගර්භණී වීමට පෙර පුතිශක්තිකරණය ලබා දීමය.

පැපොල

පැපොල (වැරිගෙස්ලා) තදින් බෝවෙන අසාදනයකි. පැපොල හේතුවෙන් පළමුව රතු ලප මතුවන අතර එවා පැය කිහිපයක් ඇතුලත දිය බිබිලි බවට පත්වේ. සාමානපය යන් මෙම ලප පපුවේ, මුහුනේ හෝ ඇගේ වෙනත් කොටස් වල හටගනී. පැපොල අසාදිතවු බොහෝ දෙනාට උණ සහ අසනීප ගතිය හටගන්නා අතර තදබල කැයීම ඇතිවීමටද ඉඩ ඇත.

සමහර අවස්ථාවල පැපොල රෝගය කැලැල්, නියුලමානියාව හෝ මොළයේ පුදාගය සහ මරනය පවා සිදුකල හැකි සමේ හටගන්නා බැක්ටී්රියා අසාදන වැනි ඉතා බරපතල රෝග දක්වා වර්ධනය විය හැක. සාමානපයෙන් පැපොල වැළදුන වැඩිහිටියන්ට වඩාත් බරපතල රෝගලක්ෂණ හටගනී.

ගැබිනි අවස්ථාවල පැපොල අසාදනය වුව්ට අළුත උපන් ළදරුවා තුල බරපතල අසාමානනතා හට ගැනීමට හේතුවේ. මවකට දරු උසුති කාලය ආසන්නව පැපොල අසාදනය වුවහොත් අළුත උපන් ළදරුවාට බරපතල ආසාදන ඇතිවීමට ඉඩ ඇත.

කැස්ස සහ කිව්සුම් මගින්ද දිය බ්බ්ලි තුල ඇති දියර සමග කෙලින්ම ස්පර්ශ වීම මගින්ද පැපොල පැතිරේ.

පර්යේෂණ මහින් පෙන්නුම් කරනු ලබන්නේ ළමුන්ට එන්නත් මාතා දෙකක් ලබා දීම මගින් ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව වැඩිවන. බවත් පසු කලක මෘදු පැපොල අභාදනයක් හටගැනීමේ අවදානම අඩු කරන බවත්ය. පැපොල එන්නතේ එක මාතාවක් MMRV එන්නතට අඩංගු කර නොමිලේ සපයා දීමේ වියදම රජය මගින් දරනු ලැබේ. බෙහෙත් සීට්ටුවක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පැපොල එන්නතේ දෙවන මාතාවක් මිලේදී ගැනීමට පුලවන.

සරම්ප, කම්මුල්ගාය, රුබෙල්ලා සහ පැපොල එන්නත (MMRV)

වයස මාස 18 ළමුන් සදහා සරම්ප, කම්මුල්ගාය, රුවෙල්ලා සහ පැපොල (වැරිය සල්ලා) රෝග වලින් ආරක්ෂාව පිණිස ජාතික පතිශක්තිකරණ වැඩසටහන මගින් MMRV සංයෝග එන්නත නොම්ලේ ලබා දෙනු ලැබේ.

එනමුත් වයස අවුරුදු හතරට අඩු ළමයින්ට පළමුවන එන්නත් මාතුාව ලෙසට MMRV එන්නත ලබා දීම නිර්දේශ කරනු නොලැබේ. මීට හේතුව මේ වයස් සීමාවේ ළමුන්ට උණ හා සම්බන්ධ වල්ප්පව ඇති වීමේ අවදානම වැඩි වීමයි.

ළමුන්ට වයස මාස 12 දී සරම්ප, කම්මුල්ගාය සහ රුබෙල්ලා (MMR) එන්නතේ පළමු මාතුාව, පැපොල (වැරිසෙල්ලා) එන්නත රහිතව දෙනු ලැබේ.

බ්ත්තර අසාත්මිකතාව ඇති ළමුත්ව MMR සහ MMRV එන්නත් ලබාදීම ආරකෂා සහිත බව දැන ගැනීම වැදගත්ය.

වයස අවුරුදු 14 සහ ඊට වැඩි අයට MMRV එන්නත ලබාදීම නිර්දේශ නොකෙරේ. එනිසා මේ වයස් සීමාවේ අයට අවශපතම් MMR එන්නත සහ පැපොල එන්නත වෙන වෙනම ලබාගැනීමට පුලවන.

අර්ව පතිශක්තිකරණ පිරික්සම් ලැයිස්තුව

පුතිශක්තිකරණ ලබාගැනීමට පෙර, පුතිශක්තිකරණ ලබා දෙන්නාට ඔබේ ළමයා ගැන අදාල පහත සදහන් කරුනු පැවසීම වැදගත්ය :

dele com mem mora cremo orfanam :	
	ළමයා අසනීපයෙන් සිටීනම් (සෙ. 38.5° වඩා උණ ඇත්නම්)
	යම් එන්නතකට බරපතල ලෙස පුතිකිුයා දක්වා ඇත්නම්
	යම් එන්නතක කොටසකටට බරපතල ලෙස පුතිකියා දක්වා ඇත්නම
	කිසියම් දෙයකට බරපතල අසාත්මිකතාවයක් දක්වා ඇත්නම්
	පසුගිය මාසය තුල සපීවී එන්නතක් ලබා ඇත්නම්
	මෑතක්දී ඉම්යුනෝග්ලොබ්යුලින් හෝ රුධ්ර පාරව්යලන පුතිකාර ලබා
	අැත්නම්
	පුතිශක්තිය අඩු කරන රෝගයක් වැළදී ඇත්නම් හෝ පුතිශක්තිය අඩු
	කරන පුතිකාරයක් ලබාදී ඇත්නම්

MMRV එන්නතෙන් ඇතිව්යහැකි අතුරු එල

සාමානයයෙන් එන්නතෙන් ඇතිවිය හැකි අතුරු එල, රෝගය වැළදීමෙන් ඇතිවිය හැකි සංකීර්ණතාවයන්ට වඩා මෘදු සහ විදදරා ගැනීමට පහසු අතුරු එලයන් වේ. MMRV එන්නතේ අතුරු එල සාමානයයෙන් එන්නත ලබාදී දින හතේ සිට දින 10කට පසු ඇතිවන අතර එවා එක් දිනක් හෝ දින දෙකක් ගතවන තුරු පවතී.

එන්නතට පසු දින හතේ සිට දින 10 අතර අතුරු එල

- එන්නත්කල ස්ථානය රතුපැහැ වීම හෝ ඉදිමුම
- එන්නත්කල ස්ථානයේ ගැටයක් මතුවීම , මෙය සති හෝ මාස ගනනක් කල් පැවතීමට පුලුවන)
- ullet උණ (සෙ. $39\,^\circ$ වඩා වැඩි විය හැක)
- ලා රතු ලප (බෝ නොවේ)
- සේම්පතිශන ලකුණ
- බෙට ගුන්ථි ඉදිමීම

එන්නතට පසු දින පහේ සිට දින 26 අතර අතුරු එල

• පැපොල පලු හා සමාන මුදු ලප

පතිශක්තිකරණයෙන් පසු අතුරු එල අවම කර ගැනීම

- ඔබේ ළමුන්ට වැඩිපුර දියර බීමට දෙන්න. ළමුන්ට රශ්නය දැනේනම් පමනට වඩා අැදුම් ඇන්දවීමෙන් වලකින්න.
- එන්නතෙන් පසු පැරසිටමොල් පාවිච්චි කිරීම නිර්දේශ නොකලද, උණ තිබේ නම් පැරසිටමොල් දීමට පුලුවන. විශේෂයෙන්ම ළමයින්ට පැරසිටමොල් දෙන විට ලේබලය කියවා හෝ ඔබේ ඖෂධවේදියාගෙන් අසා නිවැරදි මාතුාව තහවුරු කර ගන්න
- සමහරවිට එන්නත්කල ස්ථානයේ කුඞා, ඝන ගැටයක් මතුවී එය සති හෝ මාස ගනනක් කල් පැවතීමට ඉඩ තිබේ. මේ ගැන කාංසා වීමට හෝ පුතිකාර ලබාගැනීමට අවශ්‍ය නැත.)

වීරල අතුරු එල

ඕනෑම එන්නතකට පසු බරපතල අසාත්මික පුතිකුියා (anaphylaxis) ඇතිවීය ම් ඉතා සුලු අවදානමක් තිබේ. එන්නතට පසු අඩු වශයෙන් මිනිත්තු 15ක් ම්කිත්සාගාරයේ හෝ වෛදා ශලනගාරයේ නැවතී සිරින ලෙස ඔබට උපදෙස් දෙන්නෙන්, වැඩිදර පුතිකාර අවශන වුවහොත් ලබාදීම සඳහාය.

පුතිශක්තිකරණයෙන් පසු බරපතල අසහ අනපේක්මත අතුරු එල ඇති වූවහොත් ඔබේ වෛදූපවරයා හමුවන්න, නැතිනම් කෙලින්ම රෝහලකට යන්න.

(03) 9345 4143 අංකය ඔස්සේ වික්ටෝරියානු එන්නත් ආරක්ෂා සේවයට Victorian vaccine safety service (SAEFVIC) කතා කිරීමට ඔබට පුලුවන. පෙරවරු 10.00 සිට පස්වරු 4.00 දක්වා මෙම දුරකථන අංකයේ මෙහෙයවන්නන් සිටින අතර ඉන් පිටස්තර ඕනෑම වේලාවක ඔබට පණිවිඩයක් තැන්පත් කිරීමට පුලුවන, අතුරු එල සඳහා හිදිසි කලමනාකරන පතිකාර මෙම සේවය මගින් සපයනු නොලැබේ.

උපදෙස් සඳහා අමතන්නඃ

- ඔබේ වෛද පවරයා
- ඔබේ පුදේශයේ කවුන්සලයේ පුතිශක්තිකරණ සේවය

වැඩිදුර තොරතුරු

www.health.vic.gov.au/immunisation www.betterhealth.vic.gov.au

පරිවර්තන සහ භාෂණ පරිවර්තන සේවය (Translating and interpreting service) **131 450** අමතන්න

මෙම ලේඛනය වෙනත් ආකෘතියකින් ලබාගැනීම සඳහා විද්යුත් තැපෑලෙන් අමතන්න: immunisation@health.vic.gov.au Except where otherwise indicated, the images in this publication show models and illustrative settings only, and do not necessarily depict actual services, facilities or recipients of services.

Authorised and published by the Victorian Government, 50 Lonsdale St, Melbourne. © Department of Health, July 2013 (1306021)

health

Measles, mumps, rubella and chickenpox (varicella)

Immunisation information

The National Immunisation Program provides free combined MMRV vaccine for protection against measles, mumps, rubella and chickenpox (varicella) to children at 18 months of age.

Measles

Measles is a serious and highly contagious viral disease that causes fever, runny nose, cough and sore red eyes, followed by a rash.

About one in 15 children with measles will develop pneumonia and one in 1000 will develop inflammation of the brain (encephalitis). For every 10 children with measles encephalitis, one will die and many will have permanent brain damage.

A rare condition called SSPE (subacute sclerosing panencephalitis) can develop several years after a measles infection. SSPE rapidly destroys the brain and is always fatal.

Measles can be caught through coughs and sneezes from an infected person before that person realises they are sick.

Mumps

Mumps causes fever, headache and inflammation of the salivary glands. One in 5000 children will develop inflammation of the brain, but permanent side effects are rare. About one in five adolescent or adult males who contract mumps will develop a painful inflammation and swelling of the testicles. Occasionally mumps causes infertility and permanent deafness.

Mumps can be caught through coughs and sneezes from an infected person before that person realises they are sick.

Rubella

Rubella causes swollen glands, joint pain and a rash on the face and neck that lasts two to three days. One in 3000 people will develop a low platelet count causing bruising or bleeding. One in 6000 will develop inflammation of the brain.

Rubella is most dangerous when a woman catches it in the first 20 weeks of pregnancy. This can result in serious abnormalities in the newborn baby. Deafness, blindness, heart defects and intellectual disabilities can occur.

Rubella can be caught through coughs and sneezes from an infected person before that person realises they are sick.

Rubella is highly contagious and the best way to protect expectant mothers and their babies is to ensure that women are immunised before they become pregnant.

Chickenpox

Chickenpox (varicella) is a highly contagious infection that causes a rash of red spots initially, which become blisters within hours. The spots usually appear on the chest, face and other parts of the body. Most people infected with chickenpox have a fever and feel unwell and may experience severe itching.

Sometimes chickenpox will develop into more severe illness such as bacterial skin infections resulting in scarring, pneumonia or inflammation of the brain and even death in all ages. Adults who become infected with chickenpox generally experience more severe symptoms.

Chickenpox infection during pregnancy can result in serious abnormalities in the newborn baby. Infection in the mother around delivery time can result in severe infection in the newborn baby.

Chickenpox is spread through coughs and sneezes and through direct contact with the fluid in the blisters of the rash.

Research shows that two doses of chickenpox vaccine in children provide increased protection and reduce the risk of a mild dose of chickenpox occurring at a later time. The government funds one free dose of chickenpox vaccine in the MMRV vaccine. A second dose of chickenpox vaccine can be purchased on prescription.

Measles, mumps, rubella and chickenpox (MMRV) vaccine

The National Immunisation Program provides a free combined MMRV vaccine for protection against measles, mumps, rubella and chickenpox to children at 18 months of age.

However, MMRV is not recommended for the first dose in children under four years due to an increased risk of febrile convulsions in this age group.

Children have their first dose of measles, mumps and rubella (MMR) vaccine at 12 months of age without the chickenpox (varicella) vaccine.

It is important to know that it is safe for children with egg allergies to receive the MMR and MMRV vaccines.

The MMRV vaccine is not recommended for people aged 14 years and over and so people in this age range can receive the MMR vaccine and the chickenpox vaccine separately if required.

Preimmunisation checklist

Before immunisation, it is important that you tell your immunisation provider if your child:

is unwell (has a temperature over 38.5 °C)
has had a serious reaction to any vaccine
has had a serious reaction to any component of a
vaccine
has had a severe allergy to anything
has had a 'live' vaccine in the last month
has had recent immunoglobulin or blood transfusion
treatment
has a disease or is having treatment that causes low

Possible side effects of MMRV vaccine

Side effects are generally mild and well tolerated and are much less frequent than the complications of the disease. Side effects from MMRV vaccine usually occur seven to 10 days after vaccination and last one to two days.

Side effects between seven and 10 days after vaccination

- Pain, redness or swelling at the injection site
- A lump at the injection site that may last many weeks or months
- Fever (can be more than 39 °C)
- Faint red rash (not infectious)
- Head cold symptoms

immunity.

Swelling of salivary glands

Side effects between five and 26 days after vaccination

• A mild rash like a chickenpox rash

Managing side effects after immunisation

- Give your children extra fluids to drink and do not overdress children if they are hot.
- Although routine use of paracetamol after vaccination is not recommended, if fever is present paracetamol can be given. Check the label for the correct dose or speak with your pharmacist—especially when giving paracetamol to children.
- Sometimes a small, hard lump at the injection site may persist for some weeks or months. This should not be of concern and requires no treatment.

Rare side effects

There is a very small risk of a serious allergic reaction (anaphylaxis) to any vaccine. This is why you are advised to stay at the clinic or medical surgery for at least 15 minutes following vaccination, in case further treatment is required.

For significant or unexpected side effects following immunisation see your doctor or go directly to a hospital.

You can call the Victorian vaccine safety service (SAEFVIC) on (03) 9345 4143. The line is attended between 10.00 am and 3.30 pm and you can leave a message at all other times. This service does not give immediate emergency management for a side effect.

For advice contact:

- your doctor
- · your local council immunisation service.

Further information

www.health.vic.gov.au/immunisation www.betterhealth.vic.gov.au

Translating and interpreting service Call 131 450

To receive this document in an accessible format email: immunisation@health.vic.gov.au Except where otherwise indicated, the images in this publication show models and illustrative settings only, and do not necessarily depict actual services, facilities or recipients of services.

Authorised and published by the Victorian Government, 50 Lonsdale St, Melbourne. © Department of Health, July 2013 (1306021)

